

02 • april 2003

da občutim v sebi le eno veličast vesoljstva tihega

1 uvodnik • 2-4 www.mladi.com • 5 caput mundi • 6 priročnik za zapeljivalce • 7 ocene • 8 literatura

Nicole Plettersech

MED MIROM

**CIKLIČNOST ZGODOVINE IN ČLOVEŠKA NARAVA
- ALI ZAKAJ JE TAKO TEŽKO IZOGNITI SE VOJNI**

Srhljivi prizori se kot premikajoča zavesa odvijajo pred mojimi očmi. Sprašujem se, kdo je kriv, da človek mori človeka... Na to vprašanje ne znam pravzaprav odgovoriti, saj mislim, da je možnih več odgovorov. Prepričana pa sem, da je človek sam kriv za vse, kar se okrog njega dogaja, in to v negativnem kot v pozitivnem smislu.

Amerika hoče zaustaviti Husseinovo diktaturo. Američani imajo namreč v zadnjih desetih letih močan vpliv na vse druge države in predstavljajo gotovo eno najmočnejših velesil na svetu. To svojo premoč želijo uveljaviti povsod, in to predvsem z vidika lastnih interesov. Ameriški predsednik Bush je zato odločil, da če se Hussein ne bo umaknil iz države, je ameriški napad na Irak neizogiben. In res je bilo tako. Vojna je povzročila izreden nemir v svetu. Čeprav se vsi potegujemo za mir in na katerikoli način izražamo svoj odpor do vojne, sem prepričana, da do pravega miru, ko bo kraljevala le ljubezen, ne bo nikoli prišlo. Med ljudmi bodo vedno tleli nesporazumi in nesoglasja, ki bodo segali na različna področja, od rasnih, jezikovnih, narodnostnih razlik do državnih interesov in ciljev. Zato pravega bratstva med narodi nikoli ni bilo, prav tako ga ni v 21. stoletju in tudi v bodočnosti ga ne bo. Taka trditev me sicer resnično žalosti, vendar je razvoj sveta v bistvu ciklični in zato se stvari na tak ali drugačen način nadaljujejo vedno v istem krogu. Zato bi bilo treba najprej družbo preobraziti in posameznika spremeniti. To je sicer lahko napisati, izvesti pa je skoraj nemogoče.

Vojna v Iraku se iz dneva v dan podaljšuje, prinesla bo le malenkostne novice, a zahtevala bo ogromno število žrtev. Amerika si želi s tem vojaškim posegom zagotoviti nadzor nad območjem Iraka in zadovoljila se bo šele takrat, ko bo konec Husseinove diktature in ko bo lahko z amerikanizacijo in globalizacijo držav nadaljevala po svoji poti v zasledovanju lastnih interesov. Moje stališče o tej vojni je točno v sredini. Osebnostno sem proti vojni. Po eni strani trdim, da je Husseinova diktatura zgrešena in da jo je treba ustaviti, po drugi strani se gotovo ne strinjam z ame-

(dalje)

Andrej Černic

IN VOJNO

**TUDI BUSH POJE: "LET'S GIVE (AMERICAN)
PEACE A CHANCE"**

Milijonske mirovniške množice so se v dneh po 20. marcu kot pisani kitajski zmaj vile po mestnih ulicah vsega sveta. Medtem ko so demonstranti glasno vzklikali protivojna gesla in peli Let's give peace a chance, so vodilni možje ameriške vojne koalicije zatrjevali, da si tudi sami želijo miru v svetu in da so prav zato napadli nevarni Irak. Paradoksalni oksimoron "preventivno bombardiranje za mir" nas je tako spremljal že od prvega dneva vojaških ukrepov v Iraku.

Bush si pravzaprav res želi miru, ampak posebnega miru, t.i. pax americana. Slednja se uresničuje v stabilnosti geopolitičnega prizorišča kot temelja nemotenega razvoja ameriške globalizacije. Za Clintonovo osemletno obdobje je bil značilen cvetoč ekonomski razvoj (srednja rast BDP-ja je bila med Clintonovim predsednikovanjem 3,7% letno): leto 2000 so ZDA zaključile celo brez javnega primanjkljaja, zabeležili so surplus v vrednosti 1,7% BDP-ja. Clintonu je pri tem izrazito pomagal umetno napihnjeni balon internetne nove tehnologije, ki je ameriško ekonomijo dvignil v nerealno vrtooglave višine. Ko je balon zaradi prenapihnjnosti počil, je ameriška ekonomija padla na realna tla. Nastopilo je obdobje recesije. (dalje)

Urška Ota: "Bila je noč" (2. nagrada na likovnem natečaju SKK-MOSP 2003)

☞ (dalje s prejšnje strani)

riško odločitvijo, ki vidi edino rešitev le v vojni. Potreben bi bil kompromis, a današnjemu človeku je ta beseda še vedno zelo daleč.

Pax in "pax americana" (foto Primož Šturman)

Zato mora nekdo človeku ukazati: Ljubi! Ne ubijaj! A človek gre dalje po svoji poti, njegov korak naj bi ga sicer vodil v iskanje prijatelja, brata, soigralca... Resnica pa je drugačna. Človek se vedno bolj približuje staremu reku: "Homo homini lupus", ki postaja iz dneva v dan vedno bolj aktualen. Kljub temu pa je še vedno med nami veliko ljudi, ki nosijo v sebi ideal miru. To so tihe želje posameznikov, ki s trdno vero segajo po mavrični zastavi miru s prepričanjem, da bo rešitev vendarle od nekod prišla.

Nicole Plettersech

Bushu, ki je konec leta 2000 prevzel krmilo ameriškega bolida, sta se medtem zgodila ne samo 11. september, ampak tudi propad družb Enron in Worldcom (ter številnih manjših podjetij). Ameriška ekonomija je potrebovala nov zagon, ki ga je predsednik Bush našel v žlahtnem energetskem viru petroleju.

Demonstracije proti predsedniku Chavezu so Venezuelo (tretjo državo po črpanju nafte v OPEC-u) decembra 2002 spravile na kolena. Irak je tako postal strateška točka za nadzor nad črpanjem črnega zlata v državah zveze OPEC. Ko bo Bush v Irak postavil filoameriško vlado, bo lahko neposredno nadziral iraški delež nafte (3,6% svetovne produkcije), hkrati pa posredno vplival na 5,1% delež v črpanju petroleja vzhodne iraške sosedne, Irana, in na 12,4% delež produkcije črnega zlata južne sosedne, Savdske Arabije.

Irak ima še drug strateški pomen za t.i. pax americana. Nadzor nad današnjo Sadamovo državo bi Američanom omogočil nadeti nagobčnik sosednim muslimanskim državam Arabske lige (Sirija, Libanon, Jordanija, Iran). Bush bi s tem na terenu reševal nemirne vode Bližnjega vzhoda in se iz neposredne bližine lotil večnega problema Palestina - Izrael.

Andrej Černic

MLADI USTVARJALCI SO SE IZKAZALI

Na literarnem natečaju je sodelovalo 22, na likovnem 34, na fotografiskem pa 8 avtorjev. Komisija in publika je bila presenečena nad visoko kakovostjo prijavljenih del. Na večeru 9. marca so pred številno publiko nagradili zmagovalce natečajev.

Praznik mladih ustvarjalcev, ki so ga tudi letos organizirali Mladi v odkrivanju skupnih poti in Slovenski kulturni klub, je bil v nedeljo, 9. marca, v Peterlinovi dvorani.

Tako člani komisij, ki so ocenili prispevke mladih, kot sama publika so bili pozitivno presenečeni nad velikim odzi-

vom, ki so ga letos doživeli natečaji in nad visoko kakovostjo prijavljenih del.

Praznik mladih ustvarjalcev se je začel z odprtjem razstav 34 likovnih del in fotografij 8 avtorjev, ki so sodelovali na natečajih. Komisijo za likovna dela so sestavljali ilustratorka Živa Pahor in likovna kritika

Štefan Pahor in prof. Magda Jevnikar. Prvo nagrado si je prislužila **Nataša Colja** za serijo ženskih aktov, drugo nagrado je prejela **Urška Ota** za sliko z naslovom "Bila je noč", tretjo nagrado so podelili sliki **Ksenije Pregarc**, medtem ko je publika nagradila sliko **Urške Šinigoj**.

ES

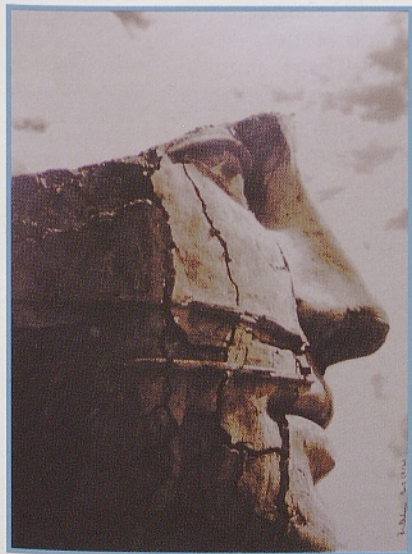

Publika je pozorno prisluhnila branju številnih prispevkov literarnega natečaja in potem nagradila najboljšega (foto Maver).

Riccardo Baldassarre si je s svojimi fotografijami zaslužil 1. nagrado komisije in nagrado publike (spodaj objavljamo "Obraz", foto M. Susič).

Desno, nagrajenka Urška Ota (na levi) in članica komisije Živa Pahor med nagrajevanjem.

Fotografije sta ocenila ljubiteljski snemalec inženir Marjan Jevnikar in snemalec ter fotograf Sergio Ferrari. Prva nagrada je soglasno šla **Riccardu Baldassarreju** za dve fotografiji v črno-beli tehniki, nagrada publike pa je prav tako postala last tega perspektivnega zamejskega ustvarjalca. Drugo nagrado je iztržil **Martin Maver** s fotografijo rdečega cveta z naslovom "Skrivnosti barve", **Ferenc Vajtho** pa je pristal na častno tretje mesto z originalnim posnetkom "Korenike".

Nedvomno je imela komisija, ki je ocenjevala literarne prispevke, najtežje delo: njeni člani, pisatelj in novinar Dušan Jelinčič, pesnik David Bandelli ter mladinska pisateljica in pedagoginja Lučka Peterlin so namreč ugotovili, da je bilo vseh 22 prispevkov na zadovoljivi ravni, nekateri že kar na zelo kvalitetnem nivoju, kar je vse pozitivno presenetilo. Predlagana tematika, (Šel je popotnik skozi atomski vek in sanjal - Matej Bor) je bila očitno blizu čustvovanju in mišljenju mladih, ki so se pretežno opredelili za pisanje v

verzih, ampak ni manjkalo daljših proz. Tokrat se je komisija odločila, da dodeli nekaj nagrad ex-aequo prav zato, ker je bila izbira najboljših del zelo zahtevna. Prvo nagrado sta si razdelila **Peter Verč** s tremi dnevniškimi zapisi "Pričakovano neizbežno" in **Cristian Lavrencic** s pesniškim ciklusom "Kanadske misli, reke in jezera". Drugo nagrado ex aequo pa sta prejela **Tjaša Korelc** za pesniški ciklus "Rada bi zaspala za vedno" in **Jan Antoni** za črtico "Šel je popotnik skozi atomski vek in sanjal". Komisija je pode-

NAGRAJENCI LITERARNEGA NATEČAJA:

- Peter Verč**: dnevniški zapisi "Pričakovano neizbežno"
Cristian Lavrencic: pesniški ciklus "Kanadske misli, reke in jezera"
- Tjaša Korelc**: pesniški ciklus "Rada bi zaspala za vedno"
Jan Antoni: črtica "Šel je popotnik skozi atomski vek in sanjal"
- Raffaella Petronio**: štiri poezije anonimna avtorica: črtico "Neuspeli kaskè"
Martin Clainscech: poezija "b(B)ožji kaos in derivati"

NAGRADA PUBLIKE: **Martin Clainscech**

NAGRAJENCI LIKOVNEGA NATEČAJA:

- Nataša Colja**: serija ženskih aktov
- Urška Ota**: "Bila je noč"
- Ksenija Pregarc**

NAGRADA PUBLIKE: **Urška Šinigoj**

NAGRAJENCI FOTOGRAFSKEGA NATEČAJA:

- Riccardo Baldassarre**: dve fotografiji v črno-beli tehniki
- Martin Maver**: "Skrivnosti barve"
- Ferenc Vajtho**: "Korenike"

NAGRADA PUBLIKE: **Riccardo Baldassarre**

lila tudi tri tretje nagrade, in sicer **Raffaelli Petronio** za štiri poezije, anonimni avtorici za črtico "Neuspeli kaskè" ter **Martinu Clainscechu** za poezijo "b(B)ožji kaos in derivati", ki je bila tudi najbolj priljubljena med publiko in je zato prejela dodatno priznanje.

Nagrade so darovali Zadružna kraška banka, draguljarna Malalan z Opčin in založba Mladika. Literarna dela, nekatere slike in fotografije bodo objavljena v tej in v prihodnjih izdajah Rasti.

Matteo Feruglio

ELVIS JACKSON NAVDUŠILI ZAMEJSKO MLADINO

MOSP in M.k. Prosek-Kontovel so 5. aprila priredili zelo dobro obiskan koncert skupine Elvis Jackson. Dvorana Kulturnega doma na Proseku je bila nabito polna in mlada publika je bila navdušena nad nastopom slovenske skupine.

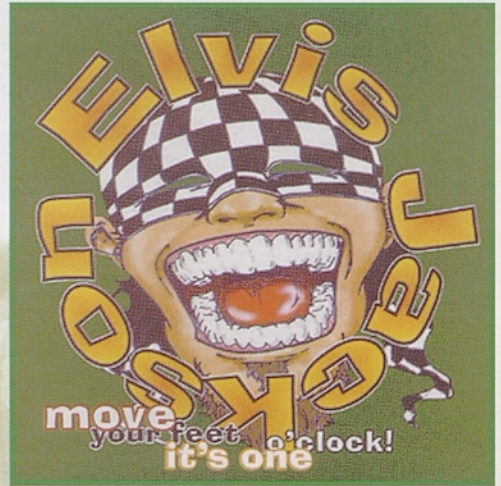
Elvis Jackson slovi kot ena izmed najbolj priljubljenih rockovskih skupin v Sloveniji in je privlačna tudi za zamejce, kakor lahko sodimo po obisku, ki ga je doživel njen zadnji koncert v Kulturnem domu na Proseku. Priredila sta ga v soboto, 5. aprila, MOSP in Mladinski krožek Prosek-Kontovel. Elvis Jackson ni novo ime med nami, saj je bila skupina junija lani gost na Zamejskem rock festivalu, pred tremi meseci pa je gostovala v tržaškem lokalu Cibo Matto. Tistim, ki ne sledijo slovenski rockovski sceni, pa je namenjena ta kratka predstavitev skupine in kronika proseškega koncerta, na katerem so se gostje zadržali do poznih ur.

Elvis Jackson sam definira svojo glasbo kot zabavni in inteligentni ska-punk-reggae-rock. Skupina je nastala leta 1998, ko se je četverica rockerjev prvič dobila na vajah. To se je zgodilo pičla dva dneva pred prvim koncertom! Buda (vokal in trobenta), Erik (bas kitara), Sašo (bobni) in Berto (kitara) - to je prva zasedba, ki je sicer ostala nespremenjena, pred dvema letoma pa se je vanjo vključil še Mehičan "Bongo", ki igra tolkala, poleg tega pa še poje in "pleše". Elvis Jackson so tako postali še večja koncertna atrakcija, ki vedno zagotavlja številen obisk, zaradi česar se ponudbe za nastope kar vrstijo.

Iz kronike skupine povzema mo, da so po letu trdega dela in igranja ter tudi sprostilnega nastopanja po največjih slovenskih klubih in festivalih posneli pri založbi Rock 'n' Roll prvi CD "Move your feet it's one o'clock". Album vsebuje 17 poskočnih avtorskih pesmi in priredbo aviza legendarne tv serije "Happy Days". Takoj po snemanju so se odpravili na dolgo turnejo, ki jih je peljala po Sloveniji, Hrvaški, Italiji, Švici, Nemčiji, Avstriji, Česki in še kam - sami se tega več ne spominjajo. Turneja je nosila izzivalni moto "ne moreste tolk posadit, kokr upmo mi poka-dit". Zato se ne smemo čuditi, če so pozabili na kako podrobnost s turneje...

Zaradi visoke glasbene produktivnosti in odlično prodane ga prvenca jih je lastnik Rock 'n' Roll rec. ponovno "zaprl" v studio, kjer so oktobra 2000 stahanovsko posneli 18 novih hitov in še tri dodatne bonus pesmi za album "Go Home And Practice". Na novem albumu so se izkazali kot dozoreli glasbeniki, ki znajo poleg kvalitetnega punkrocka zaigrati tudi reggae in ska ter vplesti metal prijeme, za nameček pa je bilo vse to začinjeno s svežimi idejami in kopico humorja, ki je Slovincem še kako potreben.

Poleg tega, da so Elvis Jackson poleti nastopili na vseh pomembnih slovenskih festivalih (Rock Otočec, Soča Reggae Riversplash, Rock Bu-

tale, Lent, Trnfest, DMK- Velenje, Teden Mladih - Kranj,...), so odigrali vidno vlogo tudi na drugih odrih, kjer so nanje postali pozorni tudi mednarodni krogi.

Januarja letos so v Avstriji posneli svoj tretji album "Summer Edition" z dvanajstimi komadi in prav zdaj so zaključili evropsko turnejo, ki se je začela v Trstu, končala pa ... na Proseku. No ja, vmes so nastopali skoraj po vsej zahodni Evropi vse do Portugalske, vse pač v duhu intenzivnega nastopanja: kot pravijo pri Elvis Jacksonu, "če prideš domou ob 5h in greš vn ob 6h ne moreš bit dve ure doma".

Proseški koncert se je začel z zamejsko predskupino Latte di suocera. Tudi ta je publiki zelo dobro poznana. Skupina je na koncertu predstavila svoj prvi demo CD in s svojo hardcore punk glasbo že dovolj ogrela dvorano, ki je postajala iz minute v minuto bolj natrpna; tik pred začetkom koncerta Elvisov pa so morali organizatorji zaradi prevelikega pritiska publike ustavljati gledalce pred vhodom in jih počasi spuščati v dvorano. Elvis Jackson so v skoraj dvournem koncertu

predstavili v glavnem pesmi z zadnjega CD-ja, veliko pa je bilo tudi starih uspešnic. Publika so prevzeli s poskočnimi in ritmičnimi komadi, v katerih je prišla do izraza njihova zlistost bolj kot virtuoznost posameznikov, kar je še posebna vrlina te skupine in je popolno-

ma v skladu s splošno priznanimi merili za to zvrst glasbe. Vse skupaj so obogatili s svojimi odrskimi atrakcijami, izstopala pa sta Mehičan Antonio "Bongo" Zamora Caseras in pevec David "Buda" Kovšca. Več sto gledalcev in poslušalcev je dalo duška svojemu

odobravanju in je s tem nagradilo ansambel in pogum organizatorjev; povabili so namreč ansambel, ki le redkokdaj gostuje na tej strani meje in je bolj znan v Pordenonu in Vidmu kot pa v Trstu.

Danilo Pahor

NARODNI IN ŠPORTNI PRAZNIK V PLANICI

Prijetna družina zamejcev se je na pobudo MOSPa odpravila na tekmovanje v smučarskih skokih. Izkušnja je bila enkratna zaradi svetovnega rekorda Mattija Hautamekija in predvsem zaradi prijateljskega in športnega vzdušja med navijači z vseh koncev Evrope.

Ko pridejo letalci v Planico, postane dolina Tamarja prizorišče narodnega praznika. Vsako leto se v tem času ta kraj na Gorenjskem, blizu Kranjske Gore, napolni s tisočglavo množico, ki prihiti iz vseh krajev Evrope. Tako smo se tudi MOSPovci odločili, da se v nedeljo, 23. marca, podamo na ogled finalnega tekmovanja v smučarskih skokih oziroma poletih.

Pričakanje je bilo veliko, saj se je več časa govorilo, da bi lahko tisti dan padel svetovni rekord za najdaljši skok. Do Planice smo se pripeljali z osebnimi avtomobili pravočasno, da smo si ogledali že prvo serijo skokov. Takoj je bilo razvidno, da so vremenski pogoji za dobre polete zelo ugodni. Sončno in toplo vreme je ustvarilo v dolini pod Poncami vzgonski veter, ki pomaga letalcem do izredno dolgih poletov. In res so že prvi tekmovalci dokazali, da se da leteti zelo daleč - preko dvesto metrov. Med najdaljšimi je bil tudi naš lovec na daljave Robert Kranjec, ki je bil po prvi seriji celo na tretjem mestu. Kar pa je bilo najvažnejše in kar so vsi

pričakovali, je to: Finec Matti Hautameki je letel zelo daleč, daleč preko svetovnega rekorda. Pristal je na rekordni daljavi 231 metrov. Najlepše na tekmah v smučarskih skokih pa je, da so navijači izredno korektni. Najbolj se veselijo, ko vidijo dober skok,

ne glede na to, katere narodnosti je tekmovalec. In tudi tokrat je bilo v Planici vzdušje res enkratno. Ob Slovencih je bilo največ Poljakov, saj je njihov Adam Malyzs dan prej zmagal svoj tretji zaporedni svetovni pokal. In vsi skupaj, Slovenci, Poljaki, Nemci, Avstrijci, Finci, Norvežani, Slovaki in še kdo, vsi smo bratsko praznovali res čudovit dan v templju smučarskih poletov, ponos Slovenije po celem svetu.

En trenutek pa je bil zelo ganljiv. Na tej tekmi je zaključil svojo dolgoletno kariero italijanski skakalec Roberto Cecon. Ob njegovem zadnjem skoku je speaker napovedal gledalcem, da se Cecon poslavlja od tekmovanja. Publika je bučno zaploskala, vihrala z vsemi zastavami, kar jih je bilo, in vzklikala "Roberto, Roberto".

Cecon pa si je nadel majico z napisom Grazie, Hvala, Danke. Vedeti morate, da je Roberto doma iz bližnjega Trbiža in je od vedno treniral v Planici, tako da so ga tam zelo dobro poznali. Dejstvo pa, da se je toliko let trudil v tem čudovitem športu, ne da bi dobil kakršnokoli zadoščenje v domovini, je še toliko bolj hvalevredno. On sam je nekoč rekel, da ga okoli po svetu, ko se udeležuje raznih tekmovanj, gledalci prosijo za avtograme in ga prepoznajo na cesti, medtem ko ga v Italiji niti specializirani športni dnevniki sploh ne povohajo.

Tako se je končal prvi del izleta. Seveda se je bilo potrebno tudi nekoliko okrepčati in zato smo se odločili, da obiščemo dobro gostilno v Kropi na poti proti Kranju. Tako smo na pravi način zaključili lep dan v naravi in v pristnem športnem vzdušju.

Štefan Pahor

Tudi nekateri člani MOSP-a so bili med tisočglavo publiko finalnega tekmovanja v smučarskih poletih (foto Martin Maver)

NEKAJ TRIKOV ZA PLAHE LJUDI

V zadnjem poglavju našega priročnika smo pisali o tem, kako si lahko plahi ljudje pomagajo pri osvajanju ljubljene osebe. Približati se osebi, ki nam je všeč, z vprašanjem in tako začeti pogovor z njo, je lahko dobra strategija. Ob pogovoru pa je važna tudi govoriča telesa in obraza.

Velikokrat se zgodi, da nas zanima oseba, ki spada v ožjo ali širšo družbo, v katero tudi sami zahajamo: v isti razred, v kako športno ali kulturno društvo, v pevski zbor itd. Tako se zgodi, da gremo vsi skupaj ven, na kako prireditev, praznik, na pizzo ali v pub. Če naš zanima sogovornik na primer sedi v kaki dvorani ali pri mizi v lokalu, se usedimo zraven njega, tako da lahko sprožimo pogovor z njim. Plahim osebam svetujemo, da se po možnosti

Velikokrat nam je všeč kdo iz družbe, s katero se hodimo zabavati (zgoraj foto B. Susič). Če je tako, izkoristimo priložnost, da se usedemo nasproti ali zraven plavalaske, ki nam je všeč (spodaj levo foto Tomaž Susič; desno foto Breda Susič).

usedejo tako, da so ob ljubljene osebi, ne pa nasproti nje. Na tak način se bodo že vnaprej izognile situaciji, ko morajo sogovornika stalno gledati v oči. Pogled iz oči v oči je namreč za plahi ljudi šibka točka. Če torej sedimo z rami ob rami ob ljubljene osebi, bomo lahko veliko bolj naravno odtegnili pogled, ko nam bo preveč nerodno. Ko nam bo po nekaj sekundah bolje, pa se bomo lahko čisto sproščeno zopet obrnili proti sogovorniku.

Vendar to taktiko priporočam samo tistim, ki so res izredno plahi. Gotovo pa je, da smo lahko veliko bolj učinkoviti in neposredni, če sedimo ali stojimo sogovorniku nasproti, tako da ga lahko gledamo naravnost v oči in da lahko osvajamo z nasmehom in pogledom.

Če si kljub plahosti torej vendarle drznemo v to situacijo, si lahko pri hudi preizkušnji s pogledom iz oči v oči pomagamo z nekaterimi majhnimi triki. Enega sem že omenila: če ne zdržimo pogleda iz oči v oči, lahko počasi s pogledom drsimo iz oči na lica, ustnice, k lasem sogovornika (ali sogovornice). Na tak način bomo dokazali, da se stoddotno posvečamo njemu (ali njej), istočasno pa bo rahlo drsenje naših oči po sogovornikovem obrazu zanj zelo vznemirljivo in senzualno. Obenem se bomo izognili temu, da nam pogled nervozno beži stran, na desno in levo od sogovorniko-

vega obraza, kar lahko v njem sproži neprijeten občutek, da ga ne poslušamo ali da nismo pozorni.

Če bi vam tudi ta trik ne mogel pomagati, si lahko pomagata tako, da čim bolj naravno prikličete pozornost obeh (torej tudi sogovornikovo) na nek predmet, na primer na kozarec ali kak svečnik, če ste pri mizi, na kak gledališki list ali program, če ste v dvorani ipd. Zelo diskretno "igračkanje" (pazite, da s tem ne izdate prevelike nerveze) s tem predmetom vam bo pomagalo, da v stiski svoje oči umaknete s sogovornikovega obraza in si tako za hip "oddahneta".

Vsekakor pa se spomnite, da je tudi plah, ukraden pogled še kako očarljiv. Zato kar pogumno in dobro osvajanje!

Vaša Biba

75. NOČ OSKARJEV

Ameriška filmska akademija je 24. marca v Los Angelesu podelila 75. prestižne filmske nagrade oskar. Prireditev v gledališču Kodak je vodil slavn komik Steve Martin. Slovesne podelitve oskarjev še nikoli v 75-letni zgodovini niso odpovedali, tudi tokrat ne, kljub krvavemu napadu na Irak. Organizatorji so menili, da je treba bolj kot kdaj prej spodbujati ameriško kulturo. Doslej so podelitev oskarjev predstavili samo trikrat: leta 1938 zaradi poplav v Los Angelesu, ob umoru Martina Luthra Kinga in leta 1981 zaradi atentata na Ronalda Reagana.

Kar največ oskarjev, skupno šest, so podelili, kot pričakovano, musicalu Chicago, ki se je za to prestižno nagrado potegoval kar v trinajstih kategorijah. Chicago je poleg oskarja za najboljši film dobil še oskarje za stransko igralko (Catherine Zeta-Jones), kostumografijo (Collen Atwood), scenografijo, zvok in montažo. Po številu zmaganih oskarjev mu s tremi - ki vsekakor sodijo med najpomembnejše - sledi Pianist (The Pianist). Režiserju Romanu Polanskemu je ta film prinesel oskarja za najboljšega režiserja. Polanskega pa ni bilo na slovesnem podeljevanju, toda ne zaradi protesta proti vojni, kot so to storili mnogi njegovi kolegi, ampak ker ga preganja ameriško pravosodje zaradi domnevnega spolnega odnosa z mladoletnico. S tem filmom se je Polanski prvič lotil teme holokavsta, katerega žrtev je bila tudi njegova mati, saj je umrla v nemškem koncentracijskem taborišču, sam pa se je čudežno rešil. The Pianist govori o Wladyju Szpilmanu, vrhunskem poljskem pianistu in enem izmed dvajsetih Židov, ki so ušli nacističnemu poboju varšavske židovske skupnosti.

Vlogo pianista v tem filmu je odigral tako rekoč neznan igralec, 29-letni Adrien Brody, sin brooklynske fotografinke in zgodovinarja. Vloga je bila skoraj nečloveško zahtevna - tako duševno, kot telesno. Zanj se je moral Brody naučiti igrati na klavir in v šestih tednih je moral shujšati kar za štirinajst kilogramov. Polanski ga je izbral med 1400 evropskimi igralci, ki so prišli na avdicijo. Ta izbira se je izkazala za odlično, saj je Brody dokazal velike igralske sposobnosti, poleg tega pa je tudi po zunanosti primeren za vlogo fanta židovskega rodu. Adrien Brody je ob prihodu na oder gledališča Kodak dejal, da je po zaslugi snemanja Pianista postal občutljivejši za vojno ter da ob prejemu nagrade občuti veselje pa tudi žalost, da je prejel nagrado ob tako žalostnem času, ko poteka vojna v Iraku.

SEZNAM OSKARJEVIH NAGRAJENCEV:

- najboljši film - **Chicago**
- režiser - **Roman Polanski (Pianist)**
- glavni igralec - **Adrien Brody (Pianist)**
- glavna igralka - **Nicole Kidman (Ure do večnosti)**
- stranski igralec - **Chris Cooper (Prilaganje)**
- stranska igralka - **Catherine Zeta-Jones (Chicago)**
- izvirni scenarij - **Pedro Almodovar (Govori z njo)**
- scenarij po predlogi - **Ronald Herwood (Pianist)**
- animirani film - **Čudežno potovanje (Hayao Miyazaki)**
- tujejezični film - **Nikjer v Afriki**
- dokumentarni film - **Bovling za Columbine (Michael Moore in Michael Donovan)**
- kamera - **Pot v pogubo**
- scenografija - **Chicago**
- kostumografija - **Chicago**
- zvok - **Chicago**
- montaža - **Gospodar prstanov: Stolpa**
- izvirna glasba - **Elliot Goldenthal (Frida)**
- izvirna pesem - **Lose Yourself iz 8 Milj (Eminem)**
- montaža - **Chicago**
- vizualni učinki - **Gospodar prstanov: Stolpa**
- najboljša maska - **Frida**

Nakar je pozdravil prijatelja, ki se bori v ameriških prvih linijah v Iraku.

Oskarja za glavno žensko vlogo je prejela Nicole Kidman za vlogo v filmu Ure do večnosti. Kidmanova, ki je ob sprejemu potočila kar nekaj solz, je dejala, da je treba tudi v tako težkih časih nadaljevati z oskarjevo tradicijo in na tak način spodbujati umetnost. Med igralci sta bila počaščena z nagrado še Chris Cooper za stransko vlogo v filmu Adaptation in pa še Peter O'Toole za življenjsko delo. Oskar za najboljši tuji film je pripadel nemškemu Nikjer v Afriki (Caroline Link). Oskar za najboljši dokumentarni film je prejel Bovling za Columbine v režiji Michaela Moora. Moore je spravl celotno dvorano na noge, ko je izgovoril besede, težke kot kamen: "...Smo proti vojni, sram Vas bodi, gospod Bush."

Ivan Jevnikar

Cristian Lavrencic

KANADSKE MISLI,

REKE IN JEZERA *(pesniški cikel)*

Cristian Lavrencic je prejel 1. nagrado ex aequo za cikel pesmi, od katerih objavljamo tri.

UTEMELJITEV KOMISIJE: *Mladi pesnik je z učinkovitimi prisposodobami uspel pričarati notranje doživljanje lepote Kanade, v katerem odmevajo tudi zgodovinske in zemljepisne posebnosti dežele.*

ČLOVEK IN OCEAN

*Ocean objema
leteče strahove,
zasidrane na nebu,
med spodnjimi in zgornjimi
valovi,
ki srca razmetavajo
po sobi in navidezni sopari.*

*Grom dotika se
kabine in koles,
ki stiskajo
se med
srednjimi nogami...,
in koleni, komaj rojenih
popotnikov.*

*Nekdo že spi,
med morskimi glasovi,
med brzicami nebeškimi;
vodnate gmote
človeškega korita...*

*Kopno
je že pred nami,
oceansko dno
zgublja
naše obraze,
in milostne vzklike...*

*KOPNO
KOPNO;
pod nogami kopno.*

TIŠINA JEZERSKE GLADINE

*Tišina
se z makadamom izliva
v podrast podrto,
ki lesena vesla stalno boža...
Veslaj.
Veslaj na levo,... na desno,
ribe gledajo zelenje in stoje
molčijo..., lebdijo...*

*Zadnji pisk
pomeša se z globino
in življenjskim lovom kačjega pastirja,
z lahkotnostjo gladine
mrzlega jezera,
pod senco naslikane akacije.*

DREVORED

*Sadijo strah
ob rastočem drevoredu...
ciprese,
ciprese...,
se podirajo
na cesto tvojega sramu,
ki usahne,
in segnije rjaveče.*

*Zobotrebec, gumb odrabljen...,
človeški drevored;
iz ciprese srkajo duhovne korenine...*